

Vegyen-e fel a város külföldi kölcsönt?

Iria Wimmer Fülöp.

Amikor tegnap a kereseti adó ügyében a polgármester úrnál jártam, ő a beszédet a neki felajánlott külföldi kölcsönre is ráterelte és velem szemben is azt hangoztatta, hogy ő a városnak felajánlott kölcsönt igénybe venni nem szándékozik. A ma délből megjelent újságban a polgármester úr ezen szándéka egész határozottan kifejezésre jut, miért is helyénvalónak tartom a kérdéssel behatóbban foglalkozni, oly irányban, hogy fontos, a város fejlődésére és jövőjére döntő okok nem szólnak-e mégis amellett, hogy Győr, Miskolc, Debrecen, Pécs városok példájára Szeged is nem-e vegye igénybe a neki felajánlott nagyobb külföldi kölcsönt.

Jól tudjuk, hogy a városnak a jelenlegi normális viszonyok között folytatandó közigazgatás keretében pénzre, illetve egy nagyobb kölcsönre szüksége nincs, hisz a polgármester úr nyilatkozata szerinti több milliárdnyi betétje van a Csongrádinál s a Felső- és Alsótanyán, valamint Rószkén eladott és eladás alatt álló nagymennyiségű háztelkek árából nagy összegek állnak rendelkezésre, amelyek természetesen csak újabb beruházásokra használhatók fel, úgy hogy például ezen összegekből fedezik a két új bérpalota költségeinek nagyrészét.

Épp oly bizonyos azonban az, hogy a mostani keretben és méretekben haladva, a városiasság szempontjából joggal emelhető igények kielégítése *belátható időn belül nem lehetséges*. Erre nézve csak arra kell rámutatnunk, hogy az utolsó évben kövezeire kiadott milliárdok dacára, Szeged város kövezele ma is több mint hiányos és minden kívánni valót hagy hátra. Tényként lehet állítani azt is, hogy a most már 20 év óta ártézikutakkal biztosítani kívánt vízszükséglet fedezése csütörtököt mondott és ha tehát a városnak ezt az első helyen álló szükségletét kielégíteni kívánjuk, feltétlenül folyamodni kell azon már többször hangoztatott tervhez, hogy a Tisza vizéből, természetesen kellő szűrővel egy „használati” — Nutzwasser-vezetékkel kell létesíteni, a vízvezeték minden egyéb céljának (locsolás, fürdés, mosás stb.) kielégítésére és az ártézi kutakból nyert vizet *sakis ivóvíznek* szabad felhasználni, persze így két külön vezeték lenne, amely esetben a meglevő ártézikutak a város ivóvízszükségletét teljesen fedeznék és a „használati” vízvezeték is olyanak kellene tervezni, hogy szintén az egész várost bőségesen ellássa a fent említett célokra vízzel.

A kövezetet az egész városban egyszerre, nagy munkaerővel, az itt Szegeden legjobbnak bizonyult anyagból kellene elkészíteni, főleg pedig — a köveztést megelőzően — az egész várost egy talán meglevő helyes terv szerint *csatornázni kellene*.

Hogy egy új, modern városi kórház építése olyan szükségletet jelent, amit — ha Szegedből várost akarunk teremteni — feltétlenül ki kell elégíteni, az nem lehet vitás. Azután sétatermek, parkokat, gyermekjátszóhelyeket kell létesíteni és még a legközelebbi 1—2 évben, amíg az általános építés megindul, a városnak még 5—10 nagy bérházat is kellene építeni.

A világítás megfelelő kiterjesztéséről szándékosan nem beszélek, mivel meggyőződésem szerint ez a gázgyárral fennálló viszonyunk keretében megoldható.

Ezen létesítésekkel a városból talán 3 év múlva valóban város lehetne, aminek sajnos ma épenséggel nem mondható el nem képzelt helyesebb és igazságosabb eljárás annál, hogy az ilyen évtizedekre kiterjedő és az egész lakosságnak óriási szolgáltatásokat tevő befektetési költségek terheit egy hosszú lejáratú amortizációs kölcsön útján későbbi generációkra is kiterjesztene.

Mindezeket tisztelettel ajánlom a polgár-

mester úr szíves figyelmébe avval, hogy — még mielőtt az általa várt külföldi pénzcsoport kiküldöttjét, illetve ennek ajánlatát elutasítja, egy ilyen nagy város vezetésénél — *nagyobb, messzebbre kiható feladatokra is kell gondolkodni*, mivel a polgármester úr feltétlenül alá kell, hogy írja azt, hogy a *mostani viszonyok között* az ezek által egyedül megengedett javításokkal és foltozásokkal az itt fent említett intézmények nem létesíthetők s mert másrészt be kell látnia azt is, hogy itt semmiféle fölösleges luxus-kiadásokra nem mutattam rá, hanem csak oly legelsőrendű szükségletekre (kövezet, víz, csatorna, kórház), amelyek egy városban, ha a város nevet kiérdemelni akarja, feltétlenül nélkülözhetetlenek, hiszem és remélem, hogy

Egyezkedés a szalámigyári munkások ügyében.

A munkások egy heti haladékat kaptak.

Szeged, szeptember 27. (Saját tudósítónktól.) Megírta a Szeged, hogy a szegedi szalámigyárak és a szalámigyári munkások között bizonyos differenciák merültek fel, amelyek bizonytalanná tették a közeledő üzemi szezonra vonatkozó munkaszerződés megkötésének lehetőségét. A szalámigyárak elhatározták, hogy minden eshetőségre elkészítve olasz munkásokat hoznak gyáraikba és ebben az irányban már meg is tették a szükséges lépéseket. A szegedi szalámigyárosok terve élénk megütközést keltett az egész országban, ahol soha olyan fenyegető veszedelem nem volt a munkanélküliség, mint mostanában. Kiderült azonban, hogy a szegedi szalámigyárosok elhatározása nem végleges, a tárgyalások még folyamatban vannak és minden remény megvan a magyar munkásokkal való békés megegyezésre.

A szegedi munkaadók szövetsége szombaton délelőtti értekezletet tartott ebben az ügyben a

az itt felvevett eszméket alapos megfontolás tárgyává fogja tenni, mielőtt, szerintem kisebb jelentőségű szempontokból, a kölcsönt vissza-utasítja.

Szeged városának az ő nagy birtokaival sokkal kedvezőbb feltételeket kell, hogy nyújt-
sanak, mint más városoknak és hogy ha egyszer a Nemzeti Bank hivatalos kamatlába hosszabb időn át 10% és ma 12½% volt, akkor a külföldiek által kívánt kamat nem tekinthető túlmagasnak. Másrészt — ezt ugyan különösen én *fentartással* mondom — az általános fel-fogás az s az országot vezető miniszterek mind-
untalan hangoztatják, hogy *valutánk stabilizálva van s e szerint külföldi valutában felvett kölcsöntől sem kell félni*.

Klebensberg miniszter

nem állja Klebensberg államtitkár megállapodásait.

Felujul a harc a szegedi tanonciskola körül.

Szeged, szeptember 27. (Saját tudósítónktól.) A kereskedő- és iparostanonciskolák, valamint a tanoncotthon kérdésének rendezése szintén az évtizedek óta megoldásra váró problémák közé tartozik Szegeden. Nem mulik el év anélkül, hogy a kérdés valamilyen formában napirendre ne kerülne a városban, egyszer a tanárok órábéré körül támadnak differenciák, máskor az iskola elhelyezése okoz súlyos gondot. Pedig az ilyen gondok egyszer és mindenkorra való kiküszöbölésének egyedüli módja az önálló tanonciskola létesítése lenne, amit azonban a város állami, az állam pedig városi feladatnak tart és így ez az eléggé fontos ügy két szék között mindig a pad alá kerül. Ez bizony elzomorító valóság, de így van. Ma, amikor az ország talpraállítását a kulturális értékek gyarapításától várja mindenki, amikor az ország jövő boldogulása függ attól, hogy a magyar ipar és a magyar kereskedelem felveheti-e a harcot az ellenséges érzületű külfölddel, az iparos és a kereskedő generáció előkészítése nagyon komoly kötelesség és semmi esetre sem tanácsos könnyelműen napirendre térni fölötte.

A város tanácsának egyik utóbbi ülésén dr. Gaál Endre kultúratanácsnok bejelentette, hogy értesítése szerint azok a tanítók és tanárok, akik vállalkoztak az iparos- és kereskedőtanoncok oktatására, egy aranykorona óradiját fog-nak kérni a múlt évi ötezer koronás óradijak helyett. A dolog ugyanis úgy áll, hogy Szegeden önálló tanonciskola nincs és a nem létező tanonciskolának még kevésbé van külön tanítótestülete. A tanítást olyan tanárok és tanítók vállalják el, akik más iskolák tanítótestületeihez tartoznak. Már a múlt évben is ki-ele-ződött a helyzet az óradijas tanítók és a vá-

ros hatósága között az óradijak rendezése miatt annyira, hogy majdnem kenyérvitára került a sor. Végre mégis megtörtént a kiegyezés olyan alapon, hogy a fölemelt óradijak a városi alkal-mazottak mindenkorai fizetésével arányosan emel-kednek. Így legulóbb ötezer korona volt az óradij.

Az érdekelt tanítók az idén még hivatalosan nem közölték a város hatóságával az órabérek emelésére vonatkozó kívánságukat, Gaál tanács-nok bejelentése tehát, amely szerint a tanítók egy aranykoronára reflektálnak, magánértésülé-sen alapult, azonban már így is meglehetősen ellenhatást keltett a tanácsban. A polgármester méltatlankodva javasolta, hogy a tanács azonnal, táviratilag kérjen gyors intézkedést a kultusz-minisztertől egy régebben kiadott kultuszminisz-teri rendelet értelmében, amely határozottan ki-mondja, hogy azok a tanítók, akiknek napi óra-száma nem éri el az átlagos hat órát, *minden külön díjazás nélkül, a differencia erejéig, más iskolákba is kirendelhetők*, sőt kötelességük az is, hogy az országos testnevelési tanács rendelkezésére álljanak ugyancsak minden külön hono-rárium nélkül.

A polgármester kissé szigorú álláspontja ál-talános helyesléssel találkozott, a terv azonnali végrehajtását a kultuszminiszter akadályozta meg annak a bejelentésével, hogy az aranykoronás órabér még nem bizonyos, a tanítók ugyanis eddig nem nyilatkoztak.

Később bejelentette Gaál Endre, hogy gróf Klebensberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratban arról értesíti a város ható-ságát, hogy a *kormány ezidőszelint nem haj-landó az önálló szegedi tanonciskola és tanonc-otthon felépítésére*.

Részletfizetésre ruhákat, férfi-, női- és gyermek-
BLAU IGNÁC Szeged, Kelemen-utca 5. sz. Angol uri szabóság.

felöltöket, átmeneti és téli kabátokat, szörme-bundákat raktárról és mérték után is szállít: